

**Ordin nr. 4430 din 29/06/2009
privind utilizarea Cadrului national al calificarilor din
invatamantul superior**

Publicat in Monitorul Oficial nr. 545 din 05/08/2009

In conformitate cu prevederile art. 3 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificarile si completarile ulterioare,

avand in vedere prevederile Acordului tripartit privind Cadrul National al Calificarilor, semnat la data de 23 februarie 2005,

in conformitate cu prevederile Hotararii Guvernului nr. 1.357/2005 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social - ACPART,

in temeiul Hotararii Guvernului nr. 51/2009 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, Cercetarii si Inovarii,

ministrul educatiei, cercetarii si inovarii emite prezentul ordin.

Art. 1. -

(1) Se aproba utilizarea in sistemul de invatamant a instrumentului denumit Cadrul national al calificarilor din invatamantul superior (CNCIS).

(2) CNCIS reprezinta instrumentul pentru stabilirea structurii calificarilor din invatamantul superior si are ca scop asigurarea coerenței calificarilor si a titlurilor obtinute in invatamantul superior.

(3) Cadrul national al calificarilor din invatamantul superior este parte integranta a Cadrului national al calificarilor (CNC).

(4) Acordul tripartit privind Cadrul national al calificarilor stabileste faptul ca prin CNC se defineste structura calificarilor si se asigura recunoasterea nationala a calificarilor obtinute prin formarea profesionala initiala si continua, pe cale formală, non- formală si informală.

Art. 2. -

(1) Se aproba constituirea Registrului national al calificarilor din invatamantul superior (RNCIS).

(2) RNCIS este o baza de date nationala ce cuprinde descrierea tuturor calificarilor acordate de institutiile de invatamant superior din Romania.

(3) Prin RNCIS se identifica, se inregistreaza si se asigura consultarea permanenta si actualizarea periodica a calificarilor din invatamantul superior.

Art. 3. -

(1) Agentia Nationala pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social (ACPART) este desemnata ca autoritate nationala pentru calificarile din invatamantul superior. In aceasta calitate, ACPART este imputernicita sa gestioneze utilizarea CNCIS si a RNCIS.

(2) ACPART elaboreaza, gestioneaza si actualizeaza periodic CNCIS si RNCIS in parteneriat cu institutiile de invatamant superior si cu partenerii economici si sociali.

Art. 4. - Se aproba Metodologia de realizare si utilizare a Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior, prevazuta in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 5. - ACPART, Directia generala invatamant superior si institutiile de invatamant superior duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul educatiei, cercetarii si inovarii,
Ecaterina Andronescu

**Bucuresti, 29 iunie 2009.
Nr. 4.430.**

Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovarii

Metodologie din 29/06/2009 de realizare si utilizare a Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior

Publicat in Monitorul Oficial nr. 545 din 05/08/2009

Lista de acronime utilizate in metodologie

ACPART	Agentia Nationala pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social
ARACIS	Agentia Romana de Asigurare a Calitatii in Invatamantul Superior
CNC	Cadrul national al calificarilor
CNCIS	Cadrul national al calificarilor din invatamantul superior
CNFPA	Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor
CEC (EQF) ¹	Cadrul european al calificarilor (European Qualifications Framework)
MECI	Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovarii
MMFPS	Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale
RNCIS	Registrul national al calificarilor din invatamantul superior
RNC	Registrul national al calificarilor

¹In documentele Comisiei Europene se utilizeaza acronimul EQF.

1. Introducere

1.1. Context

Obiectivele stabilite de Uniunea Europeana prin Strategia Lisabona si Procesul Bologna au ca scop reformarea sistemelor de invatamant superior, in vederea transformarii acestora in sisteme mai flexibile, mai coerente si mai deschise la nevoile societatii, capabile sa raspunda provocarilor globalizarii si necesitatii de formare si reformare a fortei de munca europene.

In acest context, in Romania se instituie Cadrul national al calificarilor din invatamantul superior (CNCIS), ca instrument unic care stabileste structura calificarilor si asigura recunoasterea nationala, precum si compatibilitatea si comparabilitatea internationala a calificarilor dobandite in cadrul sistemului de invatamant superior. Prin intermediul acestuia pot fi recunoscute, masurate si relateate toate rezultatele invatarii dobandite in cadrul sistemului de invatamant superior (ciclurile de studii licenta, masterat si doctorat) si este asigurata coerenta calificarilor si a titlurilor certificate.

1.2. Misiunea Agentiei Nationale pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social in domeniul calificarilor din invatamantul superior

Conform Hotararii Guvernului nr. 1.357/2005 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social - ACPART, Agentia Nationala pentru Calificarile din Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul Economic si Social (ACPART) este autoritatea nationala pentru stabilirea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior si actualizarea periodica a acestuia. ACPART elaboreaza, gestioneaza si actualizeaza periodic CNCIS, in parteneriat cu institutiile de invatamant superior si cu partenerii economici si sociali prin:

elaborarea, implementarea si actualizarea CNCIS, privind dezvoltarea, recunoasterea si atestarea calificarilor pe baza cunostintelor, abilitatilor si competentelor dobandite de beneficiarii sistemului de invatamant superior;

analiza compatibilitatii curriculumului din cadrul domeniilor fundamentale ale invatamantului superior cu standardele CNCIS.

In vederea indeplinirii acestor misiuni, ACPART constituie Consiliul pentru calificarile din invatamantul superior, format din cadre didactice universitare, reprezentanti ai studentilor, ai asociatiilor profesionale, ai mediului economic, ai administratiei publice, precum si ai comitetelor sectoriale si sindicatelor.

1.3. Principiile elaborarii si implementarii CNCIS

In elaborarea si implementarea CNCIS, ACPART adopta urmatoarele principii:

a) Consens si incluziune

ACPART poarta un dialog permanent cu institutiile implicate in sistemul national al calificarilor: Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovarii (MECI), institutiile de invatamant superior, agentile de asigurare a calitatii invatamantului, organizatiile studentesti, Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale (MMFPS), Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor (CNFPA), comitetele sectoriale, alti parteneri sociali (patronate, sindicate), asociatii profesionale, precum si cu alte autoritati de reglementare.

ACPART consulta toate categoriile de organisme cu privire la:

armonizarea calificarilor invatamantului superior cu cerintele pietei muncii;

articularea calificarilor din invatamantul superior cu celelalte niveluri de calificare;

compatibilizarea calitatii programelor de studii universitare cu cerintele calificarilor profesionale;

realizarea curriculumului universitar pornind de la competentele profesionale cerute de piata muncii.

b) Cercetare si previziune

Activitatile ACPART se bazeaza pe cercetari teoretice si aplicative care vizeaza deopotrivă situatia nationala si pe cea internationala in domeniul definirii calificarilor si constituirii CNCIS.

Activitatea de cercetare indeplineste o functie anticipativ- predictiva cu privire la evolutia tendintelor calificarilor pe piata muncii. Din aceasta perspectiva, orienteaza si faciliteaza demersurile institutiilor de invatamant superior, in procesul de elaborare si implementare a unor programe de studii adecvate.

c) Asigurarea calitatii CNCIS

ACPART stabileste proceduri si instrumente pentru descrierea calificarilor oferite de invatamantul superior, pentru promovarea unor noi calificari, precum si proceduri si instrumente de monitorizare, evaluare periodica si actualizare a CNCIS. Totodata, ACPART asigura consultanta si asistenta tehnica in domeniul sau de activitate.

Asigurarea calitatii implica mecanisme de evaluare si reglare a demersului de proiectare, implementare, monitorizare si actualizare a CNCIS.

d) Facilitarea schimbarii

Societatea impune schimbari semnificative cu privire la raportul cerere-oferta pe piata muncii si la structura competentelor profesionale necesare exercitarii unei activitati profesionale. CNCIS vine in intampinarea acestor schimbari prin actualizarea permanenta a procedurilor si instrumentelor de dezvoltare a unui invatamant superior centrat pe competente.

e) Colaborare si transparenta internationala

ACPART stabileste relatii bilaterale de colaborare cu institutiile similare din alte state europene si se implica in grupurile de lucru transnationale pe tema calificarilor din invatamantul superior. De asemenea, ACPART realizeaza corespondenta si corelarea CNCIS atat cu nivelurile Cadrului national al calificarilor (CNC) din Romania, cat si cu cele ale Cadrului european al calificarilor (CEC). Pentru facilitarea colaborarii si transparentei, ACPART elaboreaza Registrul national al calificarilor din invatamantul superior (RNCIS). Prin RNCIS, accesibil electronic in limbile romana si engleza, se asigura transparenta la nivel national si european a calificarilor universitare romanesti aflate pe piata muncii.

f) Autonomie si subsidiaritate

ACPART, in calitate de autoritate in domeniu, propune MECI politici, metodologii si proiecte de acte normative privind elaborarea si actualizarea CNCIS si asigura conditii pentru implementarea lor.

ACPART respecta autonomia legal recunoscuta a institutiilor furnizoare de calificari universitare si deleaga acestora functii, roluri si responsabilitati in cadrul demersului de dezvoltare al CNCIS.

2. CNCIS

CNC, potrivit Acordului tripartit privind Cadrul national al calificarilor, defineste structura calificarilor si asigura recunoasterea nationala a calificarilor obtinute prin formarea profesionala initiala si continua, pe cale formala, non-formala si informala. CNCIS este parte integranta a CNC si reprezinta instrumentul care stabileste structura calificarilor din invatamantul superior.

2.1. Structura CNCIS

Calificarile obtinute prin absolvirea studiilor universitare sunt structurate astfel:

- studiile universitare de licenta corespund nivelului 6 de calificare din CEC;
- studiile universitare de masterat corespund nivelului 7 de calificare din CEC;
- studiile universitare de doctorat corespund nivelului 8 de calificare din CEC.

CNCIS descrie calificările corespunzătoare celor 3 cicluri stabilite de Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare: licența, masterat și doctorat. Corelarea calificărilor obținute anterior aplicării prevederilor Procesului Bologna se realizează prin proceduri separate în cadrul CNC, care țin seama de specificitățile și corespondențele din invatamantul superior românesc.

Fiecare calificare este definită prin rezultatele învățării, exprimate în termeni de cunoștințe, abilități și competențe, aferente nivelului respectiv de studii universitare.

În descrierea calificărilor, se ține seama de faptul că activitatea profesională presupune existența mai multor competențe, de diferite grade de complexitate: competențe profesionale și competențe transversale.

2.2. Baze conceptuale

2.2.1. Concepte-cheie

Conceptele-cheie cu care se operează în definirea CNCIS sunt: calificare, rezultate ale învățării, cunoștințe, abilități și competența.

Calificarea reprezinta un rezultat formal al unui proces de evaluare si de validare, care este obtinut atunci cand un organism competent stabileste ca o persoana a obtinut rezultate ca urmare a invatarii la anumite standarde². Prin urmare, calificarea inseamna recunoasterea oficiala a valorii rezultatelor individuale ale invatarii pentru piata muncii, precum si pentru educatia si formarea profesionala continua, printr-un act de studii (diploma, certificat, atestat) ce confera dreptul legal de a practica o profesie/meserie.

Rezultatele invatarii inseamna ceea ce recunoaste, intelege si poate face persoana care invata, la terminarea procesului de invatare. Acestea sunt definite sub forma de cunostinte, abilitati si competente³.

Prin urmare, rezultatele invatarii reprezinta setul de cunostinte, abilitati si competente pe care o persoana le-a dobandit si este capabila sa le demonstreze dupa finalizarea procesului de invatare pe un anumit ciclu de scolarizare.

Cunostintele reprezinta rezultatul asimilarii, prin invatare, a unor informatii. Cunostintele reprezinta ansamblul de fapte, principii, teorii si practici legate de un anumit domeniu de munca sau de studiu. Similar CEC, cunostintele sunt descrise ca teoretice si/sau factice⁴.

Abilitatea inseamna capacitatea de a aplica si de a utiliza cunostinte pentru a duce la indeplinire sarcini si pentru a rezolva probleme. Similar CEC, abilitatile sunt descrise ca fiind cognitive (implicand utilizarea gandirii logice, intuitive si creative) sau practice (implicand dexteritate manuala si utilizarea de metode, materiale, unelte si instrumente)⁵.

Abilitatea include anumite tipuri de structuri operatorii, de la deprinderi pana la capacitati de interpretare si rezolvare de probleme.

Competenta reprezinta capacitatea dovedita de a selecta, combina si utiliza adecvat cunostinte, abilitati si alte achizitii (valori si atitudini), in vederea rezolvarii cu succes a unei anumite categorii de situatii de munca sau de invatare, precum si pentru dezvoltarea profesionala sau personala in conditii de eficacitate si eficienta. Similar CEC, competenta este descrisa din perspectiva responsabilitatii si autonomiei⁶.

2.2.2. Categorii de competente

Competentele se pot clasifica in doua categorii:

a) competente profesionale;

b) competente transversale.

Prin competenta profesionala se intelege capacitatea dovedita de a selecta, combina si utiliza adecvat cunostinte, abilitati si alte achizitii (valori si atitudini), in vederea rezolvarii cu succes a unei anumite categorii de situatii de munca sau de invatare, circumscrise profesiei respective, in conditii de eficacitate si eficienta.

Competentele transversale sunt acele capacitati care transcind un anumit domeniu, respectiv program de studii, avand o natura transdisciplinara. Acestea constau in abilitati de lucru in echipa, abilitati de comunicare orala si scrisa in limba materna/straina, utilizarea tehnologiei informatiei si comunicarii - TIC, rezolvarea de probleme si luarea deciziilor, recunoasterea si respectul diversitatii si multiculturalitatii, autonomia invatarii, initiativa si spirit antreprenorial, deschiderea catre invatarea pe tot parcursul vietii, respectarea si dezvoltarea valorilor si eticii profesionale etc.

2.2.3. Rezultatele invatarii si descriptorii acestora

a) Competentele profesionale reprezinta ansamblul unitar si dinamic al cunostintelor si abilitatilor.

Cunostintele se exprima prin urmatoorii descriptori:

1. cunoastere, intelegere si utilizare a limbajului specific;

2. explicare si interpretare.

Abilitatile se exprima prin urmatoorii descriptori:

3. aplicare, transfer si rezolvare de probleme;

4. reflectie critica si constructiva;

5. creativitate si inovare.

Fiecare calificare corelata unui anumit ciclu de studii (licenta, masterat, doctorat) este definita in baza descrierii generale a rezultatelor invatarii si se exprima prin:

competente profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
competente profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

b) Competențele transversale reprezintă achiziții valorice și atitudinale care transcend un anumit domeniu/program de studii și se exprimă prin următorii descriptori:

6. autonomie și responsabilitate;

7. interacțiune socială;

8. dezvoltare personală și profesională.

2.3. Modelul conceptual-metodologic de descriere a calificărilor din învățământul superior

Modelul conceptual-metodologic reprezintă un cadru de referință elaborat pentru analiză, descrierea și interpretarea calificărilor din învățământul superior.

Modelul CNCIS este compatibil cu viziunea CEC⁷, în principal, cu rezultatele învățării specificate de acesta pentru nivelurile de calificare 6, 7 și 8.

Structura și conținutul modelului valorifică descriptorii cadrului general al calificărilor pentru spațiul european al învățământului superior, precum și elementele de conținut ale unor modele care se bucură deja de aprecierea experților europeni (modelele francez, irlandez, cele britanice s.a.).

În același timp, modelul CNCIS are o identitate proprie; el integrează categorii și tipuri de competențe, niveluri de calificare și descriptori specifici, respectând, în mod consecvent, bazele conceptuale prezentate la pct. 2.2.

Elementele esențiale ale modelului se concretizează în matricea CNCIS (figura 1) și în două instrumente complementare: Grila 1 (anexele nr. 1, 1a, 1b și 1c la prezenta metodologie) și Grila 2 (anexa nr. 2 la prezenta metodologie).

2.3.1. Matricea CNCIS

Matricea CNCIS cuprinde: nivelurile de calificare, rezultatele învățării exprimate prin cunoștințe, abilități și competențe, precum și descriptorii de nivel pentru calificările din învățământul superior.

Descriptorii de nivel pentru fiecare tip de rezultat al învățării explicitează descriptorii generici pentru fiecare tip de competență și pentru fiecare nivel de calificare: licență, masterat și doctorat.

Din punct de vedere structural, matricea CNCIS integrează competențele profesionale și competențele transversale, fiecare dintre cele două categorii de competențe avându-și legitimitatea și importanța sa în exercitarea unei profesii. Ele formează un cuplu solidar, prin care se exprimă eficacitatea și eficiența profesională a absolventului unui program de studii.

Competențele profesionale sunt exprimate prin cunoștințele și abilitățile care acoperă comprehensiv dimensiunea profesională pentru orice calificare.

În matrice, competențele transversale sunt structurate în: competențe de rol și competențe de dezvoltare personală și profesională. Acestea au în vedere contextul social și de grup al exercitării unei profesii, precum și constientizarea nevoii de formare profesională continuă.

Descriptorii de nivel, introdusi în matrice, indică activități, rezultate și performanțe așteptate pentru fiecare nivel de calificare. Ei permit descrierea calificărilor și, totodată, formulează repere necesare evaluării nivelului de atingere sau obținere a rezultatelor învățării.

Matricea reprezintă o abordare integratoare a calificărilor din învățământul superior și oferă două perspective de analiză a acestora: pe verticală și pe orizontală.

a) analiza pe verticală indică progresul competențelor profesionale de la stadiul cunoașterii și înțelegerii (descriptorul generic 1), nivelul de bază al unui rezultat al învățării, până la stadiul creativitate și inovare (descriptorul generic 5), dar și competențele transversale (descriptorii generici 6, 7 și 8). În acest fel, competențele profesionale sunt examinate și descrise din perspectiva descriptorilor generici de la 1 la 5, iar competențele transversale sunt examinate și descrise din perspectiva descriptorilor generici 6, 7 și 8;

b) analiza pe orizontală concretizează un descriptor generic în raport cu cele 3 cicluri de studii universitare: licență, masterat și doctorat. În acest caz, descriptorii evidențiază dezvoltarea competențelor și creșterea gradului de calificare profesională. Se observă că modelul vizează un alt tip de progres, sugerând creșterea valorii adăugate la fiecare tip de rezultat al învățării, odată cu trecerea de la un nivel de calificare universitară la altul.

Perspectiva verticala evidentiaza faptul ca un anumit rezultat al invatarii nu poate fi atins daca palierele subordonate nu au fost realizate si consolidate. Perspectiva orizontala demonstreaza ca fiecare tip de rezultat al invatarii, aferent celor 3 cicluri de studii, integreaza in mod obligatoriu nivelurile anterioare. Rezulta ca fiecare rezultat al invatarii are o autonomie relativa, fiind conditionat de achiziitiile anterioare, atat pe orizontala, cat si pe verticala.

Figura 1*)
Matricea Cadrului national al calificarilor
din invatamantul superior
(tipuri de rezultate ale invatarii, niveluri
de calificare, descriptori)

		LICENȚĂ		MASTERAT		DOCTORAT			
Competențe transversale	Competențe de dezvoltare personală și profesională	8. Dezvoltare personală și profesională		Conștientizarea nevoii de formare continuă, utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională		Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale		Dezvoltarea unor proiecte centrate pe creativitate, ca temel al autorealizării	
	Competențe de rol	7. Interacțiune socială		Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate		Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții		Asumarea responsabilității și capacitatea de organizare și conducere a activității grupurilor profesionale, de cercetare științifică sau a unor instituții	
Competențe profesionale	Abilități (dimensiunea funcțional – acțională)	6. Autonomie și responsabilitate		Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată		Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională		Inițierea și dezvoltarea inovatoare de proiecte teoretice și practice complexe	
		5. Creativitate și inovare		Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu		Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative		Conceperea și realizarea de cercetări originale, fundamentate pe metode avansate care conduc la dezvoltarea cunoașterii științifice, tehnologice și/sau a metodologiilor de cercetare	
	4. Reflecție critică și constructivă		Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii		Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive		Evaluarea critic-constructivă a proiectelor și a rezultatelor cercetării științifice, aprecierea stadiului cunoașterii teoretice și metodologice; identificarea priorităților de cunoaștere și aplicative ale domeniului		
	3. Aplicare, transfer și rezolvare de probleme		Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată		Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în situații incomplet definite, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi		Selecția și aplicarea de principii, teorii și metode avansate de cunoaștere, transfer de metode dintr-un domeniu într-altul, abordări interdisciplinare pentru a rezolva probleme teoretice și practice, noi și complexe		
	Cunoștințe (dimensiunea cognitivă)		2. Explicare și interpretare		Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului		Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului		Utilizarea de principii și metode avansate pentru explicarea și interpretarea, din perspective multiple, a unor situații/probleme teoretice și practice noi și complexe, specifice domeniului
		1. Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific		Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare, utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională		Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite		Cunoașterea sistematică, avansată a conceptelor, a metodelor de cercetare, a controverselor și a noilor ipoteze specifice domeniului; comunicarea cu specialiști din domenii conexe	
Rezultatele învățării		Descriptori generici		Descriptori de nivel					

IMAGINE

*Figura 1 este reprodusa in facsimil.

2.3.2. Grila 1: Descrierea domeniului/programului de studii prin competente profesionale si competente transversale

Grila 1 (anexa nr. 1 la prezenta metodologie), fundamentata pe matricea CNCIS, reprezinta un instrument de analiza, descriere si evaluare a unei calificari obtinute printr-un program de licenta, de masterat sau de doctorat. Ea cuprinde: denumirea domeniului/programului de studii⁸, denumirea si nivelul calificarii, descriptorii de nivel ai competentelor profesionale si transversale, precum si standardele minimale de performanta.

Grila 1 reprezinta suportul pentru identificarea ocupatiilor posibile pentru calificarea in cauza si a principalelor competente profesionale si competente transversale. Competentele profesionale si competentele transversale identificate se particularizeaza in raport cu fiecare descriptor de nivel. Fiecare institutie de invatamant superior poate sa adauge elemente specifice ofertei curriculare, completand dupa modelul grilei 1 - standard un formular asemanator (anexa nr. 1 bis la prezenta metodologie), in care va mentiona maximum 3 competente, altele decat cele comune prevazute in grila 1.

Pentru nivelul de studii licenta, grila 1 va fi realizata atat pentru programele de studii, cat si pentru domeniile de studii. In cazul programului de studii, competentele profesionale inscrise in grila 1 sunt cele specifice programului de studii, iar in cazul domeniului de studii, competentele profesionale sunt cele generale.

Evaluarea competentei presupune precizarea standardelor minimale de performanta.

Evaluarea competentelor transversale este, in principal, una calitativa. Ea necesita, de regula, o abordare holistica a variatelor contexte sociale si de grup in exercitarea profesiei, precum si a dezvoltarii personale si profesionale.

Etapele necesare pentru analiza, descrierea si evaluarea calificarii prin completarea grilei 1 sunt prezentate la pct. 3.

2.3.3. Grila 2: Corelatia dintre competentele profesionale si competentele transversale si ariile de continut, disciplinele de invatamant si creditele alocate

Grila 2 (anexa nr. 2 la prezenta metodologie) se fundamenteaza pe grila 1 si reprezinta suportul pentru identificarea corelatiilor dintre competentele profesionale si competentele transversale si ariile de continut, disciplinele de invatamant si creditele alocate.

Ariile de continut reprezinta principalele campuri curriculare - o structurare a cunostintelor teoretice si aplicative in functie de domeniul/programul de studii si setul de competente ce vor fi formate.

Disciplinele de studiu sunt stabilite dupa analiza si selectarea ariilor de continut, respectand principiile specifice de dezvoltare, de tip psihopedagogic si stiintific.

Punctele de credit asociate trebuie sa fie rezultatul analizei volumului de munca si al ponderii disciplinei la formarea si/sau dezvoltarea competentelor de baza ale calificarii.

Etapele de parcurs pentru completarea grilei 2 sunt prezentate la pct. 3.

Modelul conceptual-metodologic de descriere a calificarilor din invatamantul superior presupune utilizarea unitara si intr-o maniera complementara a matricei CNCIS si a celor doua instrumente, grila 1 si grila 2.

3. Descrierea calificarilor din invatamantul superior

Descrierea calificarilor obtinute prin studii universitare necesita parcurgerea urmatoarelor 4 etape:

etapa I - descrierea domeniului/programului de studii prin competente profesionale si competente transversale (Se completeaza grila 1.);

etapa a II-a - identificarea, pentru fiecare program de studii, a corelatiilor dintre competente si arii de continut, discipline de studiu si creditele aferente acestora din urma (Se completeaza grila 2.);

etapa a III-a - elaborarea planului de invatamant al programului de studii, in concordanta cu competentele care definesc calificarea;

etapa a IV-a - elaborarea fiselor disciplinelor, in concordanta cu planul de invatamant si competentele care definesc calificarea.

Dupa parcurgerea acestor 4 etape, documentele rezultate (grila 1, grila 2, planul de invatamant si fisele disciplinelor) se transmit la ACPART, in vederea validarii si inscrierii in RNCIS.

3.1. Etapa I: Descrierea domeniului/programului de studii prin competente profesionale si competente transversale

In etapa I, se utilizeaza grila 1 - "Descrierea domeniului/programului de studii prin competentele profesionale si competente transversale" (anexa nr. 1 la prezenta metodologie), care se completeaza pentru fiecare nivel de calificare, pe domenii si programe de studii, dupa caz, astfel:

licenta: pentru domenii si programe de studii;

masterat: pentru programe de studii;

doctorat: pentru domenii.

In consecinta, grila 1 are 3 variante: G1L, G1M si G1D, corespunzatoare ciclurilor de studii licenta, masterat si doctorat (anexele nr. 1a, 1b si 1c la prezenta metodologie).

In cazul calificarilor deja existente*, ACPART, prin consultarea institutiilor de invatamant superior si a comitetelor sectoriale, va constitui un grup de lucru pentru completarea grilelor G1L, G1M si G1D. Pentru buna derulare a acestor actiuni, va asigura asistenta tehnica, prin expertii sai.

La nivel national, grilele completate se valideaza de catre ACPART, in urma consultarii cu reprezentantii institutiilor de invatamant superior care au in oferta lor programul de studii in discutie, precum si cu reprezentanti ai studentilor, ai comitetelor sectoriale, angajatorilor, asociatiilor profesionale, sindicatelor, patronatelor si cu experti ai ACPART.

In cazul calificarilor nou-propuse, grila 1 se completeaza de catre ofertantul de formare profesionala care propune calificarea si este transmisa la ACPART impreuna cu dosarul pentru validarea calificarii, prezentat la pct. 4.

Dupa finalizarea etapei I, descrierea calificarii se inscrie in sectiunea generala a RNCIS.

3.2. Etapa a II-a: Identificarea, pentru fiecare program de studii, a corelatiilor dintre competente si arii de continut, discipline de studii si creditele aferente acestora din urma

In etapa a II-a, competentele identificate in etapa I (grila 1) se coreleaza cu ariile de continut si cu disciplinele de invatamant care conduc la dezvoltarea competentelor respective, utilizandu-se grila 2 - "Stabilirea corelatiilor dintre competentele profesionale si transversale si ariile de continut, disciplinele de invatamant si creditele alocate" (anexa nr. 2 la prezenta metodologie).

Ariile de continut reprezinta principalele campuri curriculare sau zone interdisciplinare din planul de studii, raportate la logica domeniului si la setul competentelor ce vor fi formate. Ariile de continut indeplinesc rolul de a ghida dezvoltarea ulterioara a disciplinelor de studiu.

Grila 2 se completeaza pentru fiecare program de studii de catre furnizor si angajeaza responsabilitatea institutiei de invatamant superior cu privire la respectarea ei.

3.3. Etapa a III-a: Elaborarea planului de invatamant al programului de studii in concordanta cu competentele care definesc calificarea

In etapa a III-a, se elaboreaza planurile de invatamant, prin analiza corelatiilor cuprinse in grila 2, referitoare la: competente - arii de continut - discipline de invatamant - puncte de credit.

Planul de invatamant al programului universitar de studii se elaboreaza in conformitate cu reglementarile legislative in vigoare la nivel national si cu cele existente la nivelul institutiei de invatamant superior. Planul de invatamant trebuie sa contina ca informatii minime: disciplinele de studii, numarul de ore de curs si de seminar, aplicatii, proiect, forma de examinare, precum si numarul de credite. Pentru calificarile existente, aceasta etapa se parcurge in situatia in care din etapele I si a II-a rezulta necesitatea unor schimbari importante in structura planurilor de invatamant. Etapa a III-a este obligatorie pentru calificarile nou-propuse.

3.4. Etapa a IV-a: Elaborarea fiselor disciplinelor in concordanta cu planul de invatamant si competentele care definesc calificarea
Fisa disciplinei se elaboreaza in conformitate cu prevederile in vigoare ale fiecarui furnizor de program de studii. Fisa disciplinei trebuie sa contina, ca date minime, informatiile din modelul prezentat in anexa nr. 3 la prezenta metodologie.

La cerere, ACPART poate acorda furnizorilor de formare consultanta sau asistenta de specialitate pentru descrierea calificarilor.

4. Validarea si inregistrarea unei noi calificari universitare in registrul national al calificarilor din invatamantul superior

4.1. Etapa I

Elaborarea si depunerea dosarului de aplicatie, in vederea validarii unei calificari

Aplicantul transmite ACPART un dosar de validare a calificarii universitare ori postuniversitare propuse a fi atestata printr-o diploma sau un certificat ce vor fi recunoscute pe piata muncii si in cadrul diviziunii academice a calificarilor. Acest dosar se completeaza distinct pentru fiecare tip de calificare si trebuie sa cuprinda urmatoarele:

-formularul de aplicatie pentru noua calificare (anexa nr. 4 la prezenta metodologie);

-anexe:

copii ale documentelor care, potrivit legilor in vigoare in Romania, ii dau aplicantului dreptul legal de a conferi diplome si/sau certificate de studii recunoscute pe piata muncii, care atesta o calificare specifica invatamantului superior pe baza rezultatelor invatarii;

grila 1 (anexa nr. 1 la prezenta metodologie);

grila 2 (anexa nr. 2 la prezenta metodologie);

planul de invatamant;

fisele disciplinelor (anexa nr. 3 la prezenta metodologie);

-rezumatul descrierii calificarii pentru introducerea in RNCIS, dupa validare (anexa nr. 5 la prezenta metodologie);

-dovada achitarii taxei de evaluare.

Aplicatiile pot fi depuse pe intreg parcursul anului la sediul ACPART. Documentatia se prezinta pe suport de hartie si electronic.

4.2. Etapa a II-a

Evaluarea si validarea calificarii

ACPART analizeaza dosarul si il evalueaza prin aplicarea urmatoarelor criterii:

eligibilitatea furnizorului pentru acordarea dreptului de a conferi diplome si/sau certificate care atesta calificari de nivel universitar si/sau postuniversitar;

noutatea calificarii si corelarea cu necesitatea pietei muncii;

relevanta academica si profesionala a calificarii propuse, din perspectiva diviziunii academice a cunoasterii;

consistenta calificarii propuse, prin prisma acoperirii calificarii cu competentele profesionale si transversale necesare la absolvirea programului;

respectarea cerintelor de incadrare a calificarii in RNCIS, din punctul de vedere al nivelului si domeniului de studii, potrivit competentelor profesionale si transversale dobandite la absolvirea cu succes a programului de studii.

4.2.1. Verificarea dosarului din punctul de vedere al componentelor sale (conformitatea administrativa)

La nivelul ACPART, o comisie tehnica va verifica existenta documentelor precizate la etapa I.

Eligibilitatea aplicantului va fi stabilita de catre ACPART in felul urmator:

-in cazul institutiilor de invatamant superior acreditate, eligibilitatea este implicita, intrucat acestea au dreptul sa confere o calificare universitara atestata prin diploma ori certificat de studii de nivel universitar si/sau postuniversitar.

-in cazul institutiilor de invatamant superior autorizate sa functioneze provizoriu este necesara prezentarea documentului care atesta dreptul legal de a desfasura pe teritoriul Romaniei activitati de formare initiala sau continua de nivel universitar ori postuniversitar (statut, certificat de inmatriculare la registrul comertului etc.).

4.2.2. Analiza si evaluarea dosarului (conformitatea metodologica)

Daca entitatea solicitanta este eligibila, se trece la analiza si evaluarea calificarii propuse urmarindu-se: noutatea calificarii, relevanta academica si profesionala, consistenta calificarii si respectarea cerintelor de incadrare in RNCIS. Rezultatul evaluarii efectuate de catre comisia de experti se transmite Consiliului pentru calificarile din invatamantul superior sub forma unei propuneri de acceptare/respingere a cererii de validare a calificarii. Consiliul verifica aplicarea corecta si completa a procedurii si a criteriilor de evaluare de catre comisia de experti si valideaza sau invalideaza propunerea comisiei.

Rezultatul este comunicat solicitantului sub forma unui aviz de acceptare, de amanare sau de refuz privind validarea calificarii universitare sau postuniversitare propuse.

In cazul acceptarii, ACPART mentioneaza si codul/pozitia de identificare a calificarii in RNCIS.

Daca amanarea validarii este determinata de faptul ca noua calificare nu are suficiente elemente pentru a se distinge de o alta calificare acordata in acelasi domeniu de studii de acelasi furnizor sau de catre alti furnizori de programe de studii de acelasi nivel, ACPART propune solicitantului o redefinire si, respectiv, o noua incadrare a calificarii, astfel incat aceasta sa fie compatibila cu RNCIS.

Daca amanarea este determinata de lipsa unor informatii relevante, comisiile de evaluare pot solicita institutiei aplicante informatiile suplimentare necesare sau pot transmite recomandari pentru imbunatatirea propunerii, in vederea continuarii procesului de validare.

Refuzul de validare a unei calificari poate fi determinat de: inconsistenta programului, documente doveditoare incomplete sau insuficient de detaliate, declaratii incorecte, nerespectarea recomandarilor facute de catre comisiile de evaluare etc.

4.3. Etapa a III-a

Formularea recomandarii de inaintare a cererii de autorizare a functionarii provizorii (pentru programele de licenta) sau de acreditare (pentru programele de masterat si doctorat)

Pe baza deciziei de validare, ACPART recomanda furnizorului de programe de studii sa solicite ARACIS autorizarea functionarii provizorii. ACPART informeaza MECI cu privire la deciziile luate si propune initierea hotararii guvernului privind introducerea noii calificari in sectiunea generala a RNCIS. Dupa obtinerea autorizatiei de functionare provizorie, furnizorul de programe de studii prezinta ACPART copia documentului de autorizare pentru a completa in sectiunea specifica a RNCIS informatiile corespunzatoare institutiei care asigura calificarea in discutie.

4.4. Etapa a IV-a

Inscrierea in RNCIS si diseminarea informatiei

Dupa publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a hotararii Guvernului privind inscrierea unei noi calificari in RNCIS, ACPART inscrie noua calificare in RNCIS la domeniul si pentru nivelul de studii pentru care s-a facut validarea, mentionand expres codul/pozitia de identificare in cadrul registrului. Din acest moment, descrierea calificarii este publica, accesibila prin intermediul internetului.

5. RNCIS

RNCIS se dezvolta in stransa legatura cu CNCIS si reprezinta instrumentul de identificare, inregistrare, consultare permanenta si actualizare a calificarilor, respectiv a diplomelor si certificatelor emise de catre institutiile de invatamant superior. RNCIS este o constructie comuna, implicand ACPART, institutii de invatamant superior, angajatori, asociatii profesionale etc., si este corelat metodologic cu Registrul national al calificarilor (RNC).

Responsabilitatea proiectarii, implementarii si permanentei actualizarii a RNCIS revine ACPART.

a) Proiectarea RNCIS consta in realizarea de catre ACPART a urmatoarelor operatii:

conceperea structurii acestuia;

conceperea si dezvoltarea bazei de date cu informatiile despre calificarile din invatamantul superior;

stabilirea unor strategii de comunicare eficienta cu institutiile-cheie si cu publicul larg;

realizarea retelei informatice dedicate RNCIS, formata din MECI, ACPART, institutiile de invatamant superior si ceilalti furnizori de programe de studii universitare si postuniversitare.

Structura RNCIS

RNCIS cuprinde doua sectiuni pentru descrierea fiecarei calificari: una generala si una specifica. Prima se refera la informatiile generale despre o calificare, iar a doua sectiune cuprinde date despre institutiile care ofera formare in aceasta calificare si informatii despre competentele specifice asigurate de acestea.

Sectiunea generala, comuna unei calificari, cuprinde informatii:

referitoare la nomenclatorul calificarilor:

- titlul obtinut de absolvent;
- denumirea calificarii;
- domeniul de studii;
- programul de studii;
- codul calificarii.

referitoare la competentele asociate calificarii:

- competentele minimale;
- domenii de activitate in care absolventul poate lucra;
- ocupatii posibile;
- relationarea cu Clasificarea ocupatiilor din Romania - COR;
- conexiuni cu alte calificari.

Sectiunea specifica cuprinde urmatoarele informatii:

- denumirea institutiei de invatamant superior, cu datele complete de identificare;
- denumirea facultatii;
- denumirea programului de studiu care conduce la calificarea in discutie;
- grila 2;
- planul de invatamant al programului de studiu.

Fiecare universitate va avea acces direct la propriile date din sectiunea specifica pentru a opera actualizari si completari in RNCIS, in anumite limite, cu notificarea prealabila a ACPART.

RNCIS va asigura transparenta CNCIS si va permite cautari simple sau avansate, in functie de criterii multiple, precum si obtinerea unor rapoarte privind aspecte ale calificarilor din invatamantul superior din Romania.

b) Implementarea RNCIS contribuie la asigurarea transparentei si a lizibilitatii invatamantului superior in raporturile cu piata muncii, in ceea ce priveste cunoasterea rezultatelor invatarii, precum si compararea calificarilor obtinute in urma absolvirii diferitelor programe de studii furnizate de institutiile de invatamant superior. Pentru implementare, ACPART stabileste procedurile tehnice de pilotare si de experimentare, precum si modalitatile de utilizare consecventa, regulata a acestui sistem de catre toate institutiile implicate.

Dupa incheierea fiecarei etape de realizare a CNCIS, rezultatele partial obtinute vor fi introduse in RNCIS. Dupa parcurgerea tuturor celor 4 etape de descriere a calificarilor prezentate la pct. 3, versiunile finale vor fi introduse in RNCIS.

c) Actualizarea RNCIS presupune:

- definirea procedurilor si instrumentelor de actualizare periodica a calificarilor;
- monitorizarea programelor de formare si a modalitatilor de evaluare si certificare a calificarilor;
- stabilirea mecanismelor de corelare cu alte cadre nationale ale calificarilor;
- elaborarea metodologiei de introducere a unei noi calificari in RNCIS.

ACPART asigura periodic actualizarea RNCIS pe site-ul institutiei.

ACPART notifica MECI si CNFPA asupra actualizarii RNCIS.

Registrul este un construct multi-actor si un instrument de interes national si international de informare:

RNCIS reprezinta rezultatul conlucrării mai multor categorii de institutii/organisme, in calitate de actori direct implicati in dezvoltarea si implementarea sa, precum si de beneficiari: MECI, ACPART, institutii de invatamant superior, dar si actori/organisme din mediul social si economic;

RNCIS este disponibil in varianta sa electronica in limbile romana si engleza, asigurand transparenta si lizibilitatea invatamantului superior romanesc pentru angajatori, asociatii profesionale, syndicate, patronate, profesori, studenti etc. RNCIS este public, putand fi accesat la nivel national, european si international.

6. Anexe la metodologie

Anexa nr. 1 - Grila 1

Anexa nr. 1 bis - Grila 1 optionala

Anexa nr. 1a - Grila 1L

Anexa nr. 1b - Grila 1M

Anexa nr. 1c - Grila 1D

Anexa nr. 2 - Grila 2

Anexa nr. 3 - Fisa disciplinei

Anexa nr. 4 - Formularul de aplicatie pentru validarea unei calificari universitare

Anexa nr. 5 - Rezumatul descrierii calificarii in cadrul Registrului national al calificarilor din invatamantul superior

Anexele nr. 1-5 fac parte integranta din prezenta metodologie.

²Recomandarea Parlamentului European si a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificarilor pentru invatarea de-a lungul intregii vietii", in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 111 din 6 mai 2008 (2008/C 111/01), anexa 1 - Definitii, p. 4.

³Ibidem.

⁴Ibidem.

⁵Ibidem.

⁶Ibidem.

⁷Ibidem.

⁸Termenul "program de studii" inlocuieste termenul "specializare".

*Cele aprobate deja prin hotarari ale Guvernului.

Domeniul fundamental Domeniul de studii Programul de studii

Grila 1 - Descrierea domeniului/programului de studii prin competente profesionale si competente transversale

Denumirea calificarii Nivelul calificarii		Ocupatii posibile:					
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competentelor profesionale** \	Competente profesionale* \	C1	C2	C3	C4	C5	C6
		CUNOSTINTE					
1.		C1.1	C2.1	C3.1	C4.1	C5.1	C6.1
2.		C1.2	C2.2	C3.2	C4.2	C5.2	C6.2
ABILITATI							
3.		C1.3	C2.3	C3.3	C4.3	C5.3	C6.3
4.		C1.4	C2.4	C3.4	C4.4	C5.4	C6.4
5.		C1.5	C2.5	C3.5	C4.5	C5.5	C6.5
Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei:							
Descriptori de nivel ai competentelor transversale**	Competente transversale	Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei					
6.	CT1						
7.	CT2						

8.	CT3	
----	-----	--

*Se vor mentiona maximum 3 competente.

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

**ANEXA Nr. 1 bis
la metodologie**

Universitatea Facultatea
 Domeniul fundamental Domeniul de studii Programul de studii

Grila 1 - Elemente specifice de descriere a domeniului/programului de studii*

Denumirea calificarii Nivelul calificarii	Ocupatii posibile:	
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competentelor profesionale** \	Competente profesionale* \	C7 C8
CUNOSTINTE		
1.	C7.1	C8.1
2.	C7.2	C8.2
ABILITATI		
3.	C7.3	C8.3
4.	C7.4	C8.4
5.	C7.5	C8.5
Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei:		

*Se vor identifica maximum 6 competente profesionale.

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

Descriptorii de nivel ai competentelor transversale**	Competente transversale	Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei
6.	CT1	
7.	CT2	
8.	CT3	

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

**ANEXA Nr. 1 a
la metodologie**

Domeniul fundamental Domeniul de studii Programul de studii

Grila 1L - Descrierea domeniului/programului de studii prin competente profesionale si competente transversale

Denumirea calificarii:	Ocupatii posibile:					
Nivelul calificarii: LICENTA						
Descriptorii de nivel ai elementelor structurale ale competentelor profesionale** \	Competente profesionale*					
	C1	C2	C3	C4	C5	C6
CUNOSTINTE						
1. Cunoasterea, intelegerea conceptelor, teoriilor si metodelor de baza ale domeniului si ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvata in comunicarea profesionala	C1.1	C2.1	C3.1	C4.1	C5.1	C6.1
2. Utilizarea cunostintelor de baza pentru explicarea si interpretarea unor variate tipuri de concepte, situatii,	C1.2	C2.2	C3.2	C4.2	C5.2	C6.2

procese, proiecte etc. asociate domeniului						
ABILITATI						
3. Aplicarea unor principii si metode de baza pentru rezolvarea de probleme/situatii bine definite, tipice domeniului in conditii de asistenta calificata	C1.3	C2.3	C3.3	C4.3	C5.3	C6.3
4. Utilizarea adecvata de criterii si metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele si limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode si teorii	C1.4	C2.4	C3.4	C4.4	C5.4	C6.4
5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii si metode consacrate in domeniu	C1.5	C2.5	C3.5	C4.5	C5.5	C6.5
Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei:						
Descriptori de nivel ai competentelor transversale**	Competente transversale	Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei				
6. Executarea responsabila a sarcinilor profesionale, in conditii de autonomie restransa si asistenta calificata	CT1					
7. Familiarizarea cu rolurile si activitatile specifice muncii in echipa si distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate	CT2					
8. Constientizarea nevoii de formare continua; utilizarea eficienta a resurselor si tehnicilor de invatare, pentru dezvoltarea personala si profesionala	CT3					

*Se vor identifica maximum 6 competente profesionale.

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

Domeniul de studii Programul de studii Tipul de master

Grila 1M - Descrierea programului de studii prin competente profesionale si competente transversale

Denumirea calificarii:	Ocupatii posibile:						
Nivelul calificarii: MASTERAT							
	Preconditii de acces:						
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competentelor profesionale** \	Competente profesionale*	C1	C2	C3	C4	C5	C6
CUNOSTINTE							
1. Cunoasterea aprofundata a unei arii de specializare si, in cadrul acesteia, a dezvoltarilor teoretice, metodologice si practice specifice programului; utilizarea adecvata a limbajului specific in comunicarea cu medii profesionale diferite	C1.1	C2.1	C3.1	C4.1	C5.1	C6.1	
2. Utilizarea cunostintelor de specialitate pentru explicarea si interpretarea unor situatii noi, in contexte mai largi asociate domeniului	C1.2	C2.2	C3.2	C4.2	C5.2	C6.2	
ABILITATI							
3. Utilizarea integrata a aparatului conceptual si metodologic, in conditii de informare incompleta, pentru a rezolva probleme teoretice si practice noi	C1.3	C2.3	C3.3	C4.3	C5.3	C6.3	
4. Utilizarea nuantata si pertinenta de criterii si metode de evaluare, pentru a formula judecati de valoare si a fundamenta decizii constructive	C1.4	C2.4	C3.4	C4.4	C5.4	C6.4	
5. Elaborarea de proiecte profesionale si/sau de cercetare, utilizand inovativ un spectru variat de metode cantitative si calitative	C1.5	C2.5	C3.5	C4.5	C5.5	C6.5	

Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei:		
Descriptori de nivel ai competentelor transversale**	Competente transversale	Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei
6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, in conditii de autonomie si de independenta profesionala	CT1	
7. Asumarea de roluri/functii de conducere a activitatii grupurilor profesionale sau a unor institutii	CT2	
8. Autocontrolul procesului de invatare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexiva a propriei activitati profesionale	CT3	

*Se vor identifica maximum 6 competente profesionale.

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

**ANEXA Nr. 1 c
la metodologie**

Domeniul fundamental

Grila 1D - Descrierea domeniului prin competente profesionale si competente transversale

Denumirea calificarii:	Ocupatii posibile:						
Nivelul calificarii: DOCTORAT							
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competentelor profesionale** \	Competente profesionale*	C1	C2	C3	C4	C5	C6
CUNOSTINTE							

1. Cunoasterea sistematica, avansata a conceptelor, a metodelor de cercetare, a controverselor si a noilor ipoteze specifice domeniului; comunicarea cu specialisti din domenii conexe	C1.1	C2.1	C3.1	C4.1	C5.1	C6.1
2. Utilizarea de principii si metode avansate pentru explicarea si interpretarea, din perspective multiple, a unor situatii/probleme teoretice si practice noi si complexe, specifice domeniului	C1.2	C2.2	C3.2	C4.2	C5.2	C6.2
ABILITATI						
3. Selectia si aplicarea de principii, teorii si metode avansate de cunoastere, transfer de metode dintr-un domeniu intr-altul, abordari interdisciplinare pentru a rezolva probleme teoretice si practice noi si complexe	C1.3	C2.3	C3.3	C4.3	C5.3	C6.3
4. Evaluarea critic-constructiva a proiectelor si a rezultatelor cercetarii stiintifice, aprecierea stadiului cunoasterii teoretice si metodologice; identificarea prioritatilor de cunoastere si aplicative ale domeniului	C1.4	C2.4	C3.4	C4.4	C5.4	C6.4
5. Conceperea si realizarea de cercetari originale, fundamentate pe metode avansate care conduc la dezvoltarea cunoasterii stiintifice, tehnologice si/sau a metodologiilor de cercetare	C1.5	C2.5	C3.5	C4.5	C5.5	C6.5
Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei:						
Descriptori de nivel ai competentelor transversale**	Competente transversale	Standarde minimale de performanta pentru evaluarea competentei				
6. Initierea si dezvoltarea inovatoare de proiecte teoretice si practice complexe	CT1					
7. Asumarea responsabilitatii si capacitatea de organizare si conducere a activitatii grupurilor profesionale, de cercetare stiintifica sau a unor institutii	CT2					
8. Dezvoltarea unor proiecte centrate pe creativitate, ca teme al autorealizarii	CT3					

*Se vor identifica maximum 6 competente profesionale.

**Se inscriu in grila descriptorii de nivel prezentati in matricea Cadrului national al calificarilor din invatamantul superior (figura 1), in functie de nivelul calificarii (licenta/masterat/doctorat).

**ANEXA Nr. 2
la metodologie**

Universitatea Facultatea Calificarea Nivelul de studii
 Domeniul fundamental Domeniul de studii Programul de studii

Grila 2. Stabilirea corelatiilor dintre competentele profesionale si competentele transversale si ariile de continut, disciplinele de studiu si creditele alocate

Competente profesionale	Competente explicitate prin descriptorii de nivel	Arii de continut	Discipline de studiu	Credite	
				Pe disciplina*	Pe competenta
C1			D1		
			D2		
			...		
C2			D1		
			D2		
			...		
C3			D1		
			D2		
			...		
C4			D1		
			D2		
			...		
C5			D1		

			D2	
			...	
C6			D1	
			D2	
			...	
Competente transversale	Discipline de studiu	Credite		
		Pe disciplina*	Pe competenta	
CT1	D1			
	D2			
	...			
CT2	D1			
	D2			
	...			
CT3	D1			
	D2			
	...			

*Se va mentiona numarul de credite prin care disciplina respectiva contribuie la realizarea competentelor din totalul de credite alocat disciplinei potrivit planului de invatamant.

Universitatea
Facultatea
Departamentul
Catedra

Domeniul de studii
Programul de studii
.....

Fisa disciplinei
"Denumirea disciplinei"

Statutul disciplinei: obligatorie optionala facultativa
Nivelul de studii: licenta masterat doctorat
Anul de studii:
Semestrul:

Titularul cursului: (Titlul si numele)

Numar de ore/Verificarea/Credite						
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Examinare	Credite	

- A.** Obiectivele disciplinei (Obiectivele sunt formulate in termeni de competente profesionale.)
- B.** Preconditii de accesare a disciplinei (Se mentioneaza disciplinele care trebuie studiate anterior.)
- C.** Competente specifice (Vizeaza competentele asigurate de programul de studiu din care face parte disciplina.)
- D.** Continutul disciplinei

a) Curs

Capitolul	Continuturi	Nr. de ore
1.	C1	

	1.1	
	1.2	
	...	
2.	C2	
	2.1	
	2.2	
	...	
...		
...		
		Total ore:

b) Aplicatii

Tipul de aplicatie*	Continut	Nr. de ore
1.	...	
2.	...	
...		
...		
		Total ore:

*Se va mentiona: seminar, laborator, proiect sau practica.

E. Evaluare (Se precizeaza metodele, formele de evaluare si ponderea acestora in stabilirea notei finale. Se indica standardele minime de performanta, raportate la competentele definite la pct. A. "Obiectivele disciplinei")

F. Repere metodologice (Strategia didactica, materiale, resurse)

G. Bibliografie (Se indica bibliografia minimala obligatorie.)

Data avizarii in catedra:

Director departament/Sef catedra,
.....

Titular de disciplina,
.....

**ANEXA Nr. 4
la metodologie**

Formularul de aplicatie pentru validarea unei calificari universitare

Fisa 1: Prezentarea cererii de validare	
A. Calificarea solicitata	
Titlul conferit:	
	Nivelul solicitat:
	Domeniul fundamental:
	Domeniul de studii:
Denumirea calificarii:	
B. Organismul care acorda calificarea atestata prin diploma [] sau certificat []	
Denumirea furnizorului:	
Reprezentat prin (nume, prenume si functie):	
Semnatura reprezentantului legal:	
Stampila:	
Spatiu rezervat pentru Agentia Nationala pentru Calificarile din Invatamantul Superior in Parteneriat cu Mediul Economic si Social	
Dosar nr.	
Expert responsabil:	Data de inregistrare la Agentia Nationala pentru Calificarile din Invatamantul Superior in Parteneriat cu Mediul Economic si Social:
Reglementari de referinta:	Data trimiterii la Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovarilor:
	Data trimiterii la Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I:

+-----
Informatiile de publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I:

| Titlul: |

| Nivelul: |

| Data de la care intra in vigoare: |

| Denumirea calificarii: |

Codul calificarii:

+-----
Fisa 2: Date de identificare ale institutiei care solicita validarea calificarii

1. Numele juridic complet:

- Adresa:

- Telefon:

Fax:

E-mail:

- Adresa site:

2. Statutul juridic:

3. Referinte de identificare a organismelor (hotararea Guvernului, lege) si datele de atestare:

-
-
-

4. Activitatile desfasurate de institutie, relevante pentru calificarea propusa:

Se vor mentiona activitatile referitoare la cursuri de formare, cercetare sau alte activitati relevante in domeniu, desfasurate pana in prezent.

5. Alte calificari acordate de institutie in cadrul aceluiasi domeniu universitar de studii sau din domenii apropiate:

Se vor mentiona: titlul conferit, denumirea calificarii, data primei promotii.

6. Statutul institutiei sau al programului de studii, din punctul de vedere al acreditarii:

Se va indica daca institutia care propune calificarea a fost sau este intr-un proces de evaluare de catre o agentie recunoscuta in domeniul asigurarii calitatii pentru domeniul din care face parte noua calificare.

6.1. Se vor mentiona programele de studiu inrudite sau apropiate:

- autorizate - numele, data;

- acreditate - numele, data;

- in curs de evaluare - numele, data depunerii documentatiei.

6.2. Situatia auditarii institutionale:

[] are: data

[] in curs de acordare; data depunerii documentatiei;

[] nu are.

6.3 Organizatia are proceduri de promovare a unei noi calificari?

Da [] Nu []

In cazul in care acestea exista, ele se vor anexa.

-----+
| Fisa 3: Necesitatea si oportunitatea crearii calificarii |
+-----

Demersurile care au condus la propunerea noii calificari:

1. Elemente de fundamentare a calificarii:

- Relevanta calificarii fata de piata muncii sau dezvoltarea academica
- Relevanta fata de cerintele tinerilor
- Studii de piata, analize, rapoarte, prognoze care justifica propunerea calificarii.
(Se vor prezenta in maximum o pagina, cu indicarea explicita a anexelor.)

2. Prezentarea organizatiilor consultate pentru identificarea si conceperea calificarii in discutie (angajatori, asociatii profesionale, comitete sectoriale, sindicate, patronate etc.)

a) Specificul organizatiei (denumirea, obiectul de activitate);

b) Persoana de contact (date de identificare);

c) Modul de consultare sau colaborare a universitatii cu organizatia mentionata.

3. Alte informatii relevante pentru sustinerea propunerii (maximum o pagina)

(Daca este cazul, se anexeaza documentele considerate interesante pentru sustinerea propunerii.)

-----+
| Fisa 4: Descrierea calificarii |
+-----

A. Ocupatiile vizate

1. Enumerarea ocupatiilor care ar putea fi exercitate prin obtinerea calificarii propuse:

2. Compatibilitatea cu Clasificarea ocupatiilor din Romania (COR):

Da, prin extensie []

Da, prin insertie []

(In al doilea caz, va rugam sa faceti propuneri.)

3. Conditiiile cele mai frecvente de exercitare a calificarii:

a) Dimensiunea si domeniul de activitate al posibililor angajatori

b) Ocupatii posibile asociate calificarii

B. Referinte privind calificarea si competentele

- Se va face o descriere a calificarii, utilizand grila 1 si grila 2.

-----+
| Fisa 5: Conexiunea cu alte calificari |
+-----

A. Corelatiile cu alte calificari

1. Precizati ce calificari sau competente sunt necesare ori admise pentru accesul la calificarea prezentata (pentru formularea acestor conditii de prezentare este recomandabil sa se tina seama, unde este cazul, de cerintele asociatiilor profesionale):

- cerinte;

- recunoastere partiala si documentele pe baza carora se realizeaza acestea.

2. Calificarea solicitata figureaza explicit printre cerintele pentru obtinerea altor calificari?

3. Modul de admitere la studii pentru obtinerea calificarii propuse

B. Identificarea calificarilor existente in Romania in acelasi domeniu

1. Alte calificari similare existente in acelasi domeniu, la acelasi nivel, la nivel inferior sau

superior (Se vor preciza universitatile, facultatile unde exista aceeasi calificare sau calificari similare, precum si nivelul acestora.)

2. Suprapuneri, incluziuni si diferente privind competentele furnizate de alte calificari similare din alte universitati

C. Corespondenta cu alte calificari acordate in strainatate, in special in cadrul Uniunii Europene

1. Identificarea de calificari comparabile:

denumirea calificarii; nivelul;

asemanari;

deosebiri;

segmentul de piata a muncii caruia i se adreseaza;

institutiile care o acorda (Se vor indica numele institutiei si adresa site-ului unde se gasesc referinte.);

acorduri de recunoastere a calificarii sau a unor competente din cadrul calificarii.

2. Acorduri institutionale sau conventii cu institutiile din alte tari privind acordarea de diplome/certificate in parteneriat (se va indica acordul sau conventia, programul, data semnarii si durata de valabilitate):

pentru calificarea propusa;

pentru calificari din acelasi domeniu;

pentru alte calificari.

+-----+
| Fisa 6: Regimul de scolarizare pentru obtinerea calificarii |
+-----+

1. Forme de scolarizare

- invatamant de zi [] in localitate [] in alte localitati

- invatamant cu frecventa redusa [] in localitate [] in alte localitati

- invatamant la distanta []

2. Tipul de formare pentru obtinerea calificarii

- Dupa un parcurs de formare initiala: [] da [] nu

- Dupa un parcurs de formare continua: [] da [] nu

3. Limba de predare

4. Studii organizate in cooperare cu o companie

(Se vor preciza compania/companiile si locul de desfasurare a formarii.)

- compania

- nivelul cerut la intrare

- durata

- credite

+-----+
| Fisa 7: Referentialul calificarii |
+-----+

1. Planul de invatamant al calificarii si fisele disciplinelor

Se vor anexa planurile de invatamant si programele analitice.

2. Metodologia de evaluare a competentelor la finalizarea studiilor.

3. Se va anexa o copie a unei diplome standard, completata pentru calificarea propusa.

4. Adresa site-ului pe care se gasesc informatii despre calificarile acordate de institutia

promotoare

Fisa 8: Evidentierea parcursului titularilor de diploma*

A. Structuri de evidentiere a parcursului absolventilor existente in universitate
Daca universitatea are astfel de structuri, va rugam sa le mentionati si, eventual, sa indicati datele de contact.

B. Utilizarea structurilor

1. Insertia pe piata muncii a absolventilor ultimelor 3 promotii ale domeniului de studii

Anul obtinerii diplomei	Numarul total al titularilor diplomei	Numarul titularilor care desfasoara activitati in domeniul lor de pregatire	Numarul titularilor care desfasoara activitati in domenii conexe	Numarul titularilor care desfasoara activitati in alte domenii

2. Comentarii

C. Situatia titularilor diplomelor si certificatelor din domeniul calificarii, dupa forma de invatamant

Anul obtinerii diplomei	Formare initiala	Formare continua	Numarul total de absolventi

*Optional. Este un argument suplimentar pentru sustinerea calificarii propuse.

ANEXA Nr. 5 la metodologie

**Rezumatul descrierii unei calificari in cadrul Registrului
national al calificarilor din invatamantul superior**

Titlul si denumirea calificarii:		
Titlul obtinut:		
Denumirea calificarii:	Codul calificarii:	
Autoritatea responsabila pentru certificare	Calitatea semnatarului(lor) calificarii (diplomei)	
	Cadranul 2	Cadranul 3
Elemente de identificare a calificarii:		
Nivelul de studii:		
Domeniul fundamental:		
Domeniul de studii:		
Programul de studii:		
Numarul total de credite:		
Rezumatul referentialului calificarii		
Competentele relevante obtinute (4-6 competente profesionale si cel putin 3 competente transversale):		
Planul de invatamant (Se va anexa.)		Cadranul 5
Ocupatii posibile pentru detinatorul diplomei/certificatului*		

		Cadranul 6	

+-----+			
Modalitatile de acces la calificare			
+-----+			
Valabilitatea competentelor acumulate este de ani**			
		Cadranul 7	
+-----+			
Conditii de inscriere pentru certificare		Da	Nu
+-----+			
Dupa un parcurs de formare cu statut de student			
+-----+			
Dupa un parcurs de formare continua			
+-----+			
Corelatiile cu alte calificari		Acorduri europene sau internationale	
+-----+			
Cadranul 8		Cadranul 9	
+-----+			
Baza legala			
+-----+			
Referinte privind legea de infiintare a institutiei si hotararea Guvernului privind structura institutiei:			
Alte referinte:			
		Cadranul 10	
+-----+			
Alte informatii			
+-----+			
Statistici ale evolutiei numarului de studenti in domeniul calificarii, in ultimii 3 ani:			
Istoricul calificarii ***:			
		Cadranul 11	
+-----+			

*Se vor mentiona inclusiv codurile, conform clasificarii COR.

**Se va completa pentru calificarile pentru care, prin acte normative, se impune o reevaluare a competentelor.

***Se vor face precizari, unde este cazul, la calificarile corespondente acordate in perioada premergatoare momentului aplicarii metodologiei.